

## Raport podsumowujący działalność

---

### Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

---

w maju 2017 roku

---

Działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” obejmuje udzielanie informacji, porad prawnych oraz wsparcia emocjonalnego wszystkim dotkniętym problemem przemocy, osobom krzywdzonym i krzywdzącym, a także świadkom i tym, którzy pragną podzielić się swoimi wątpliwościami lub doświadczeniem z tego zakresu. Nasi konsultanci są codziennie do dyspozycji pod numerem infolinii 800-120-002. Prowadzą również Poradnię E-mailową, której zadaniem jest odpowiadanie na zapytania przedstawiane w formie listownej. Ponadto, w razie potrzeby specjaliści Pogotowia podejmują interwencje mające zapewnić - poprzez współpracę z odpowiednimi służbami i instytucjami - ochronę osób doznających przemocy. Poniższy raport przedstawia dane statystyczne podsumowujące działalność Pogotowia „Niebieska Linia” w maju 2017 roku. W kolejnych podrozdziałach opisana została kolejno aktywność w obrębie trzech różnych obszarach działalności Pogotowia: pracy infolinii telefonicznej, pracy Poradni E-mailowej, prowadzonych interwencji. Wszystkie przedstawione dane liczbowe dotyczą tylko analizowanego okresu. Interpretując je należy mieć na uwadze, że odzwierciedlają one to, co opisywali nasi rozmówcy.

#### **Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800-120-002**

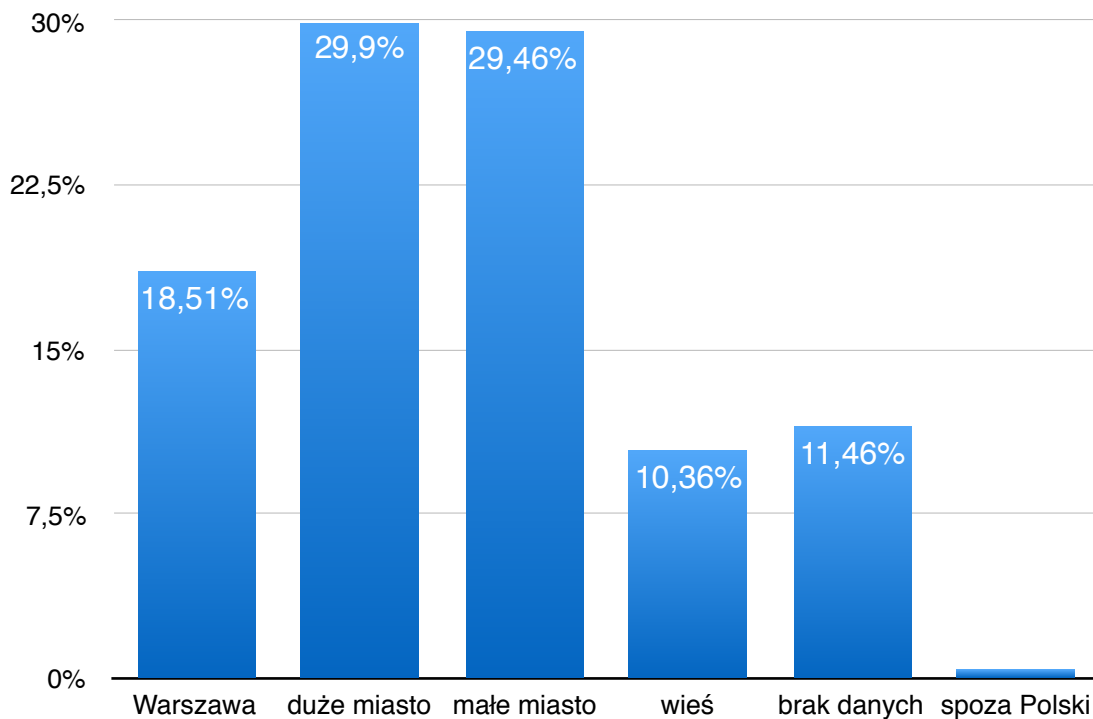
W maju 2017 roku dyżurujący w Pogotowiu „Niebieska Linia” przeprowadzili 1361 rozmów, większość z nich (1165 rozmów, 90,25% wszystkich rozmów) za pośrednictwem infolinii 800-120-002. Znalazły się jednak również osoby (121 telefonów, 8,89% wszystkich rozmów) zainteresowane kontaktem z prawnikiem (oczekującym w poniedziałkowe i wtorkowe wieczory pod numerem 22 666-28-50 oraz w środowe wieczory pod numerem 800-120-002) oraz przedstawiciele służb (18 telefonów, 1,32% wszystkich rozmów) zgłaszający się na dyżury przeznaczone specjalnie dla nich (numer telefonu 22 250-63-12).

Zazwyczaj (59,81% rozmów) był to pierwszy kontakt dzwoniącego z naszą infolinią. Wśród telefonujących **zdecydowaną większość stanowiły kobiety (71,78%)**, jednak również mężczyźni nierzadko korzystali z możliwości uzyskania porady czy wsparcia. Numer infolinii wybierali **głównie dorośli**. W analizowanym okresie odebrano 74 połączenia od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży (5,44% wszystkich rozmów). Najwięcej osób kontaktowało się z naszymi konsultantami na początku tygodnia, w poniedziałki i wtorki; w kolejnych dniach

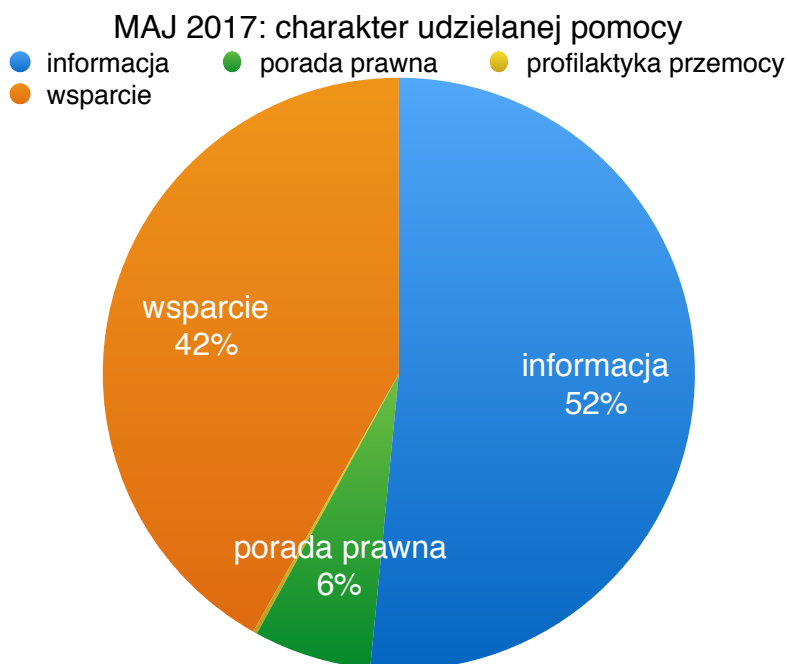
liczba dzwoniących wyraźnie spadała. Najmniej telefonów odnotowano w niedziele i soboty (207 połączeń, 15,20%), mimo że infolinia działa całodobowo.

Pogotowie „Niebieska Linia” ma charakter ogólnopolski. W maju 2017 roku na infolinię **dzwoniono ze wszystkich regionów Polski**. Na tle innych województw stosunkowo najwięcej telefonów nasi specjaliści odebrali od osób z Mazowsza (30,63%) i województwa Śląskiego (8,45%). Najmniej telefonów było z województw kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i pomorskiego (poniżej 3%). Udział pozostałych obszarów Polski nie przekraczał 6%; 6 osób dzwoniło także spoza Polski. Połączenia wykonywano głównie z małych i dużych miast, jednak niemały udział stanowili również mieszkańcy wsi.

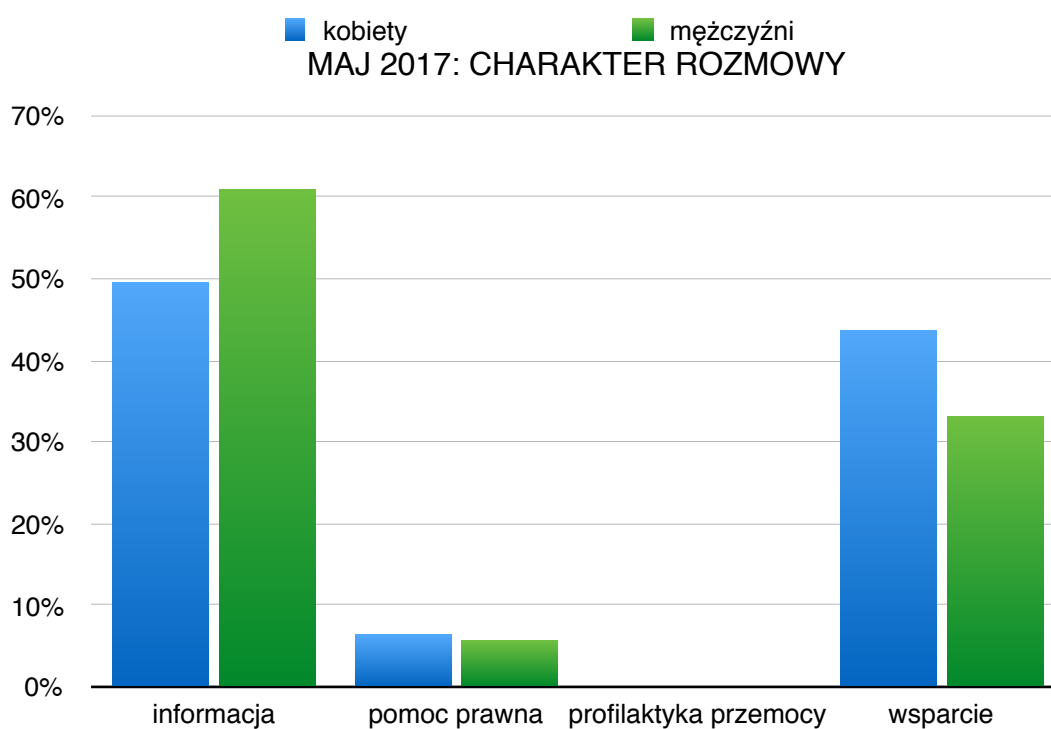
MAJ 2017: miejsce zamieszkania dzwoniących:



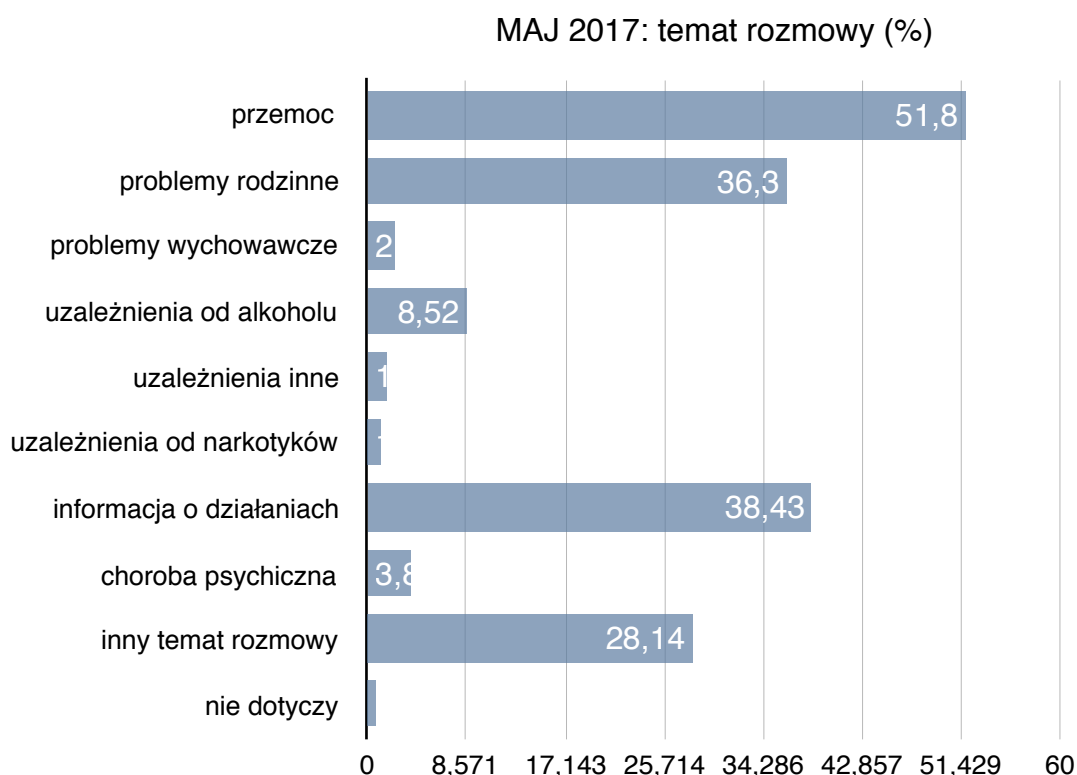
W zależności od zapotrzebowania osoby dzwoniącej specjaliści infolinii mogą udzielać informacji w zakresie swoich kompetencji, służyć wsparciem lub przekazywać wiedzę z zakresu profilaktyki przemocy. Warto również pamiętać o regularnych dyżurach prawników, po których poradę można się zgłosić. Jak wskazują statystyki z maja 2017 roku ponad połowa rozmów miała charakter informacyjny, niewiele mniej zaś służyło przede wszystkim wsparciu emocjonalnemu. Co siódmy dzwoniący zainteresowany był otrzymaniem porady prawnej.



Kobiety dzwoniły dużo częściej niż mężczyźni (977 telefonów) i poszukiwały przede wszystkim informacji oraz wsparcia emocjonalnego. Mężczyźni zaś poszukiwali głównie informacji. Różnice te mogą pozostawać w związku z faktem, że kobiety były relatywnie bardziej skłonne opisywać siebie jako osobę doznającą przemocy (która potrzebuje w znacznej mierze wsparcia), a mężczyźni – jako świadka, który głównie szuka informacji. Więcej danych na ten temat poniżej.

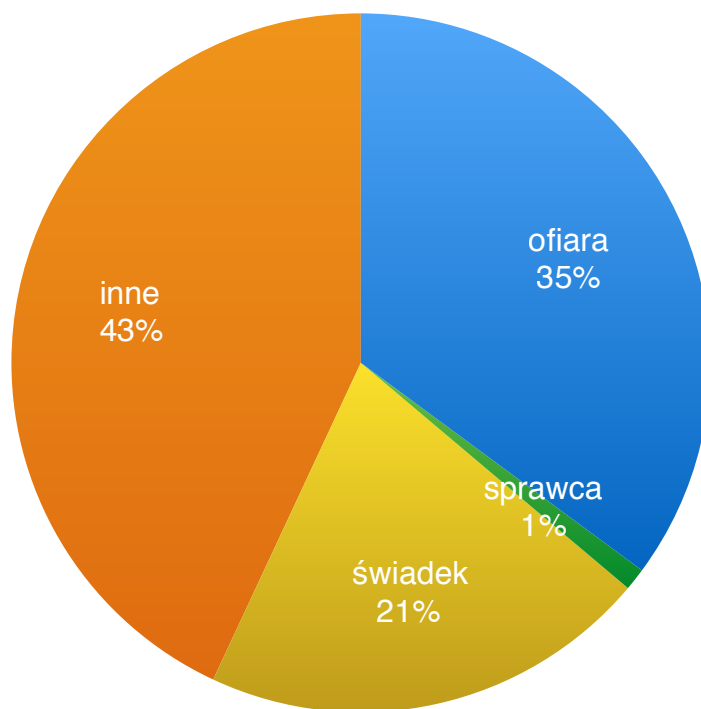


Przemoc była głównym tematem w prawie połowie przeprowadzonych konsultacji (51,80%), a w sumie dwie trzecie dzwoniących poruszało w którymś momencie aspekty z nią związane (częściej kobiety niż mężczyźni). Warto zwrócić uwagę na duży udział problemów rodzinnych oraz informacji o działaniach jako tematów rozmowy. Oprócz kwestii przemocy treść rozmów stanowiły m. in. takie zagadnienia jak problemy poza przemocą, uzależnienia od alkoholu i choroba psychiczna.



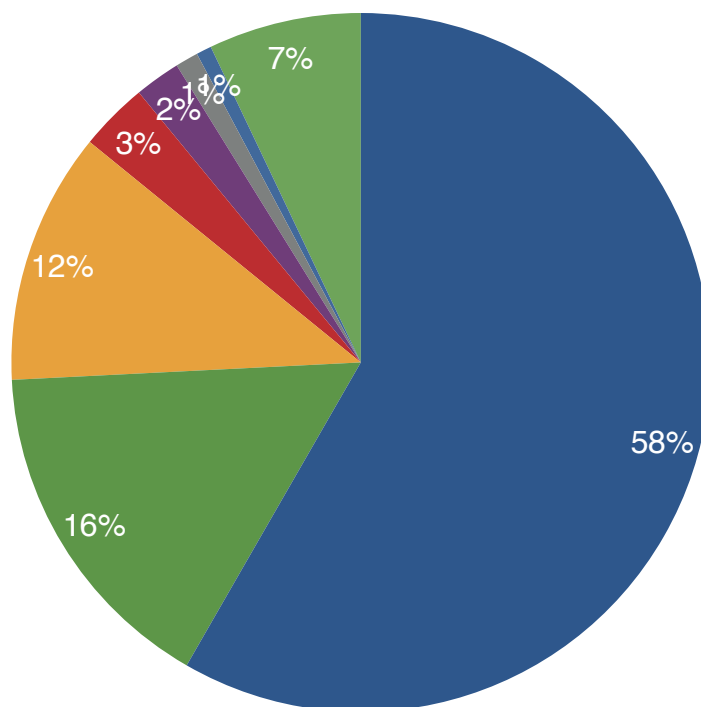
Konsultanci służą pomocą oraz radą osobom doznającym i stosującym przemoc, świadkom i wszystkim tym, którzy mają pytania lub wątpliwości dotyczące tego zjawiska. Chociaż najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z doświadczającymi przemocy, to jednak odebrali również aż 283 połączenia (20,80% wszystkich rozmów) od świadków. Wśród nich do naszych specjalistów zgłaszali się członkowie rodzin (58%), ale także znajomi (15,5%), sąsiedzi (12%) oraz przedstawiciele różnych instytucji (np. szkoły) (3%). Natomiast telefony od osób krzywdzących w dalszym ciągu zdarzają się sporadycznie. W marcu tego roku odnotowano ich tylko 14 (1% wszystkich rozmów) . Rozmówcy określani na wykresie jako „inni” to w większości osoby, które w ogóle nie poruszały tematu przemocy.

### MAJ 2017: osoba dzwoniąca

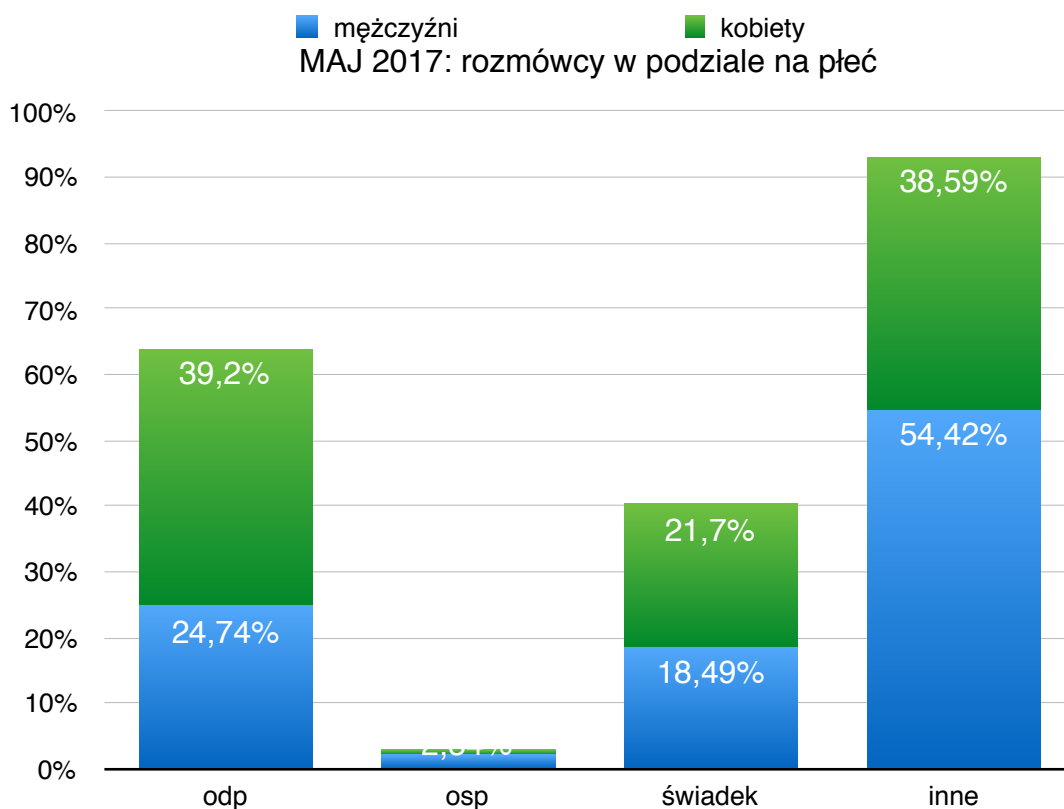


- rodzina
- znajomy
- sąsiad
- przedstawiciel instytucji
- inne
- brak danych
- anonim
- nie dotyczy

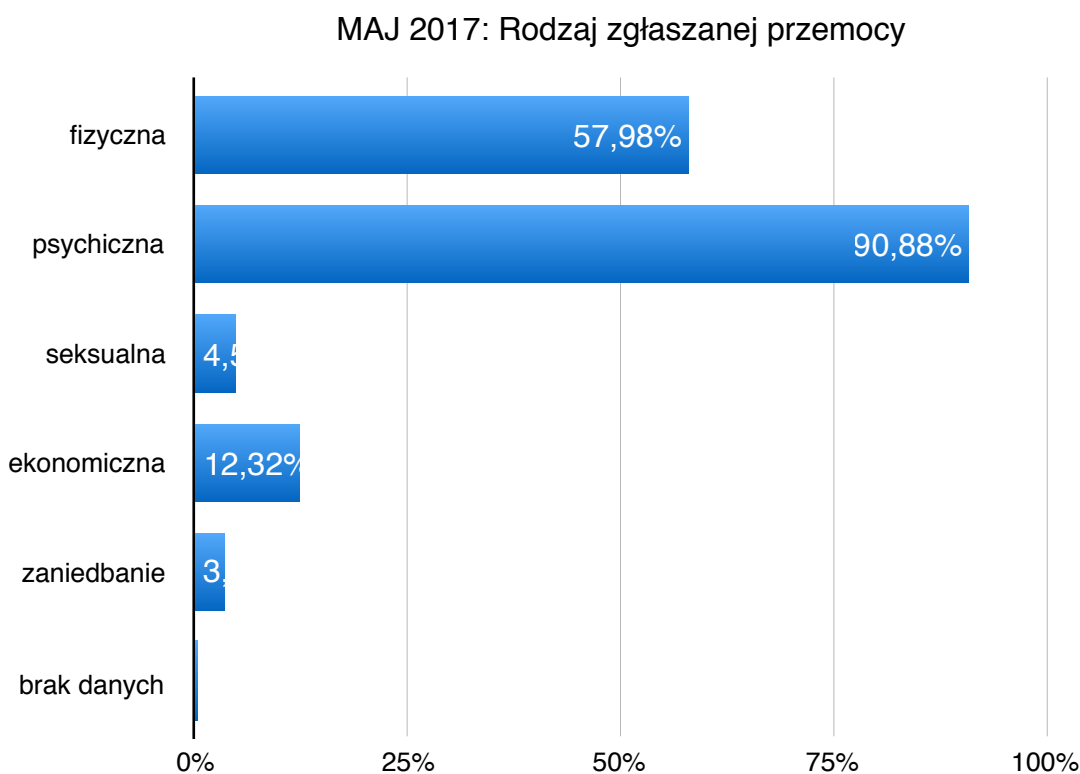
### MAJ 2017: kim jest świadek dla ofiary



Wśród mężczyzn znaczną część stanowiły osoby, które nie telefonowały w związku z doznawaną przemocą, kobiety opisywały się głównie jako osoby krzywdzone.



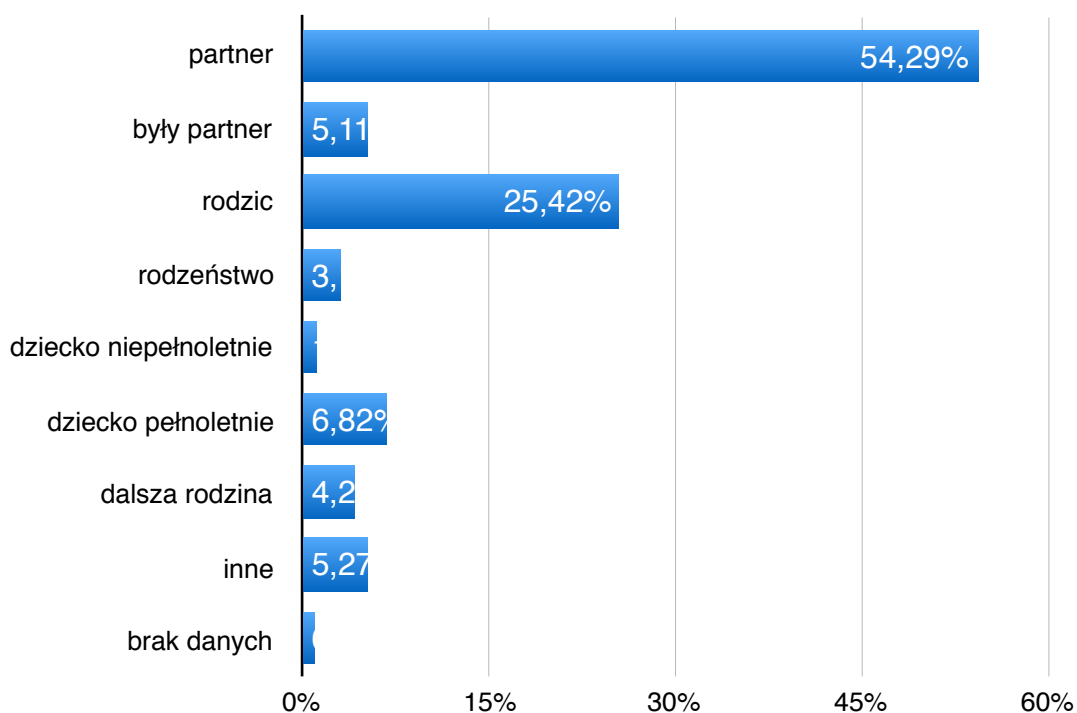
Jak zostało wspomniane wcześniej, w prawie połowie przeprowadzonych rozmów główny temat stanowiła przemoc, w większości przypadków psychiczna (90,88% rozmów związanych z przemocą). Należy zwrócić jednak uwagę na fakt, że osoby krzywdzące rzadko stosują tylko jeden rodzaj przemocy. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. Przemoc fizyczną zgłaszała ponad połowa (57,98%) rozmówców dzwoniących z tematem przemocy. Odnotowano również niemały udział przemocy ekonomicznej (12% rozmów związanych z przemocą). Rzadziej natomiast opisywano przemoc seksualną (4,58% rozmów związanych z przemocą). Najczęściej zgłaszaną formą



przemocy zarówno przez kobiety jak i mężczyzn była przemoc psychiczna, na drugim miejscu przemoc fizyczna.

Na podstawie danych zebranych w maju 2017 roku można stwierdzić, że w zdecydowanej większości przypadków zgłaszanych w Pogotowiu „Niebieska Linia” osobą krzywdzącą jest partner. Dzwoniący nierzadko opisywali również sytuacje, w których osobami stosującymi przemoc byli rodzice. Warto zauważyć, że przemoc stosują także dzieci zarówno pełnoletnie jak i niepełnoletnie oraz byli partnerzy i dalsza rodzina.

MAJ 2017: kto stosuje przemoc

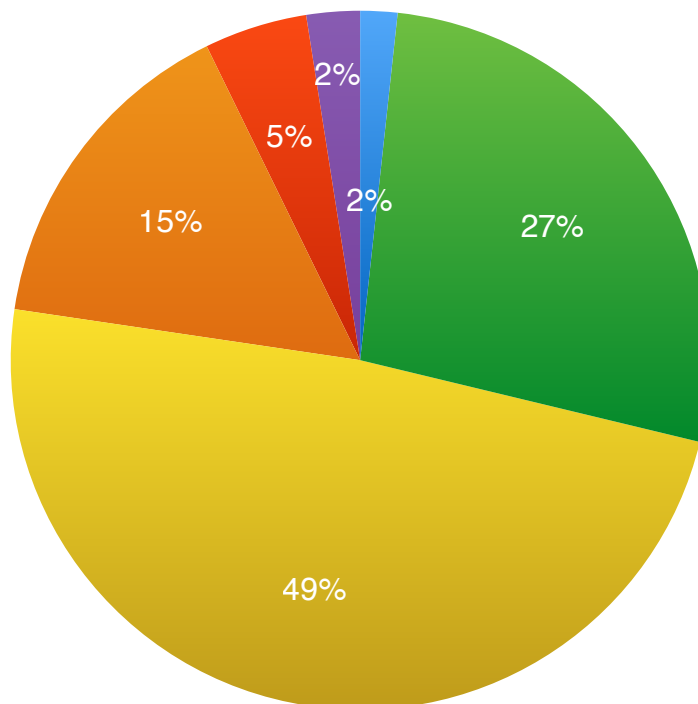


Zróznicowany jest czas upływający od momentu doświadczenia po raz pierwszy lub zaobserwowania przemocy do chwili, gdy świadek lub osoba krzywdzona decyduje się na kontakt z Pogotowiem „Niebieska Linia”. Jak można odczytać z wykresu, w większości sytuacji czas ten możemy liczyć – niestety - w latach. W maju 2017 roku kontakt z naszymi konsultantami tylko sporadycznie podejmowany był już po pierwszym akcie przemocy. Ponadto, w zdecydowanej większości przypadków (95,63%) wobec osoby stosującej przemoc nie była do tej pory prowadzona sprawa sądowa zakończona wydaniem wyroku skazującego.

W **32,61%** zgłaszanych przypadków **osoba stosująca przemoc nadużywa alkoholu**. Uzależnienie to towarzyszy w równej mierze wszystkim formom przemocy. Należy również zwrócić uwagę na fakt, że rzadko zdarza się, aby w domu oprócz osoby doświadczającej przemocy nikt nie mieszkał (10,71%). W zdecydowanej większości przypadków pozostali członkowie rodziny są świadkami. **W ponad jednej trzeciej rodzin (42,25%) dotkniętych problemem przemocy jego obserwatorami są niepełnoletnie dzieci.**

● pierwszorazowa  
 ● do 2 lat  
 ● 2-10 lat  
 ● 10 - 20 lat  
 ● pow. 20 lat  
● brak danych

### MAJ 2017: czas trwania przemocy



W maju 2017 roku konsultanci odebrali zaledwie 74 połączenia od osób niepełnoletnich: 32 od dziewcząt, 42 od chłopców. Temat przemocy (głównie fizycznej i psychicznej) pojawił się w 29 rozmowach. Wśród telefonujących z tej grupy wiekowej 27 osób zadeklarowało, że doznaje przemocy i 4 osoby opisały się jako świadkowie.

### Poradnia E-mailowa

Pogotowie „Niebieska Linia” zachęca również do kontaktu drogą elektroniczną. Na adres Poradni E-mailowej można wysyłać wiadomości we wszystkich sprawach związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Nasi konsultanci na bieżącą odpowiadają na listy osób, które z różnych przyczyn wolą napisać niż zadzwonić na infolinię.

W maju 2017 roku specjaliści odpisali na 101 maili nadesłanych przede wszystkim przez osoby dorosłe (96 wiadomości, 95,04% wszystkich). W przypadku 5 wiadomości nie udało się określić wieku nadawcy. Większość wiadomości napisały kobiety (75 wiadomości, 74,25% wszystkich). Prawie połowa (46 wiadomości, 45,54% wszystkich maili) odbieranych przez konsultantów wiadomości pochodziła od osób, które pisały do nas po raz pierwszy.

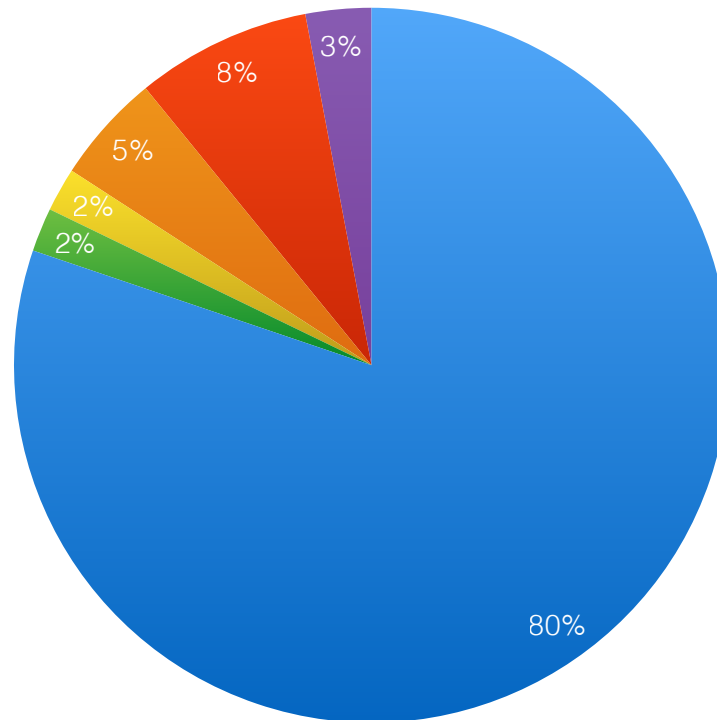
Tematyka e-maili otrzymywanych w Poradni koncentrowała się przede wszystkim wokół zjawiska przemocy, w tym przemocy, której towarzyszył alkohol. Nieliczne z listów nadesłanych w maju 2017 poruszało kwestie związane ze sprawami rodzinnymi.

Autor(k)ami większości wiadomości były osoby doznające przemocy (43 wiadomości). Ponad jedną trzecią stanowili świadkowie (36,63%). Jeden email otrzymano od



- przemoc
- przemoc + alkohol
- problemy rodzinne
- prawny
- inne
- problemy emocjonalne

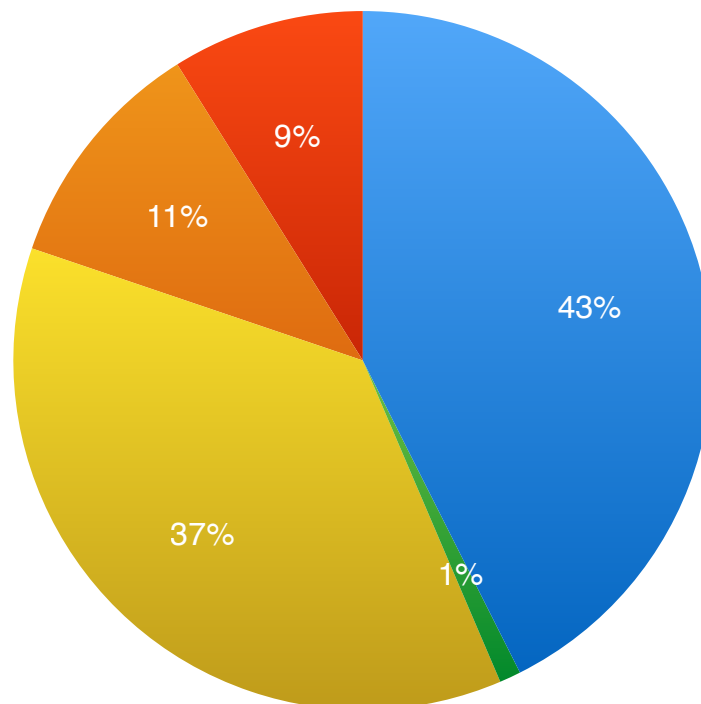
MAJ 2017: tematyka emaili



osoby stosującej przemoc 11 emaili zostało napisanych przez osoby określone jako inne.

- ODP
- OSP
- Świadek
- Inne
- brak danych

MAJ 2017: nadawca wiadomości



## Prowadzone interwencje

W maju 2017 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” rozpoczęli **18 nowych interwencji** w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie. We wszystkich przypadkach miały one na celu udzielenie pomocy osobom doświadczającym przemocy (lub tym, co do których istnieje przypuszczenie, że jej doznają) poprzez kontakt z placówkami zajmującymi się przemocą w rodzinie na terenie zamieszkania pokrzywdzonego.

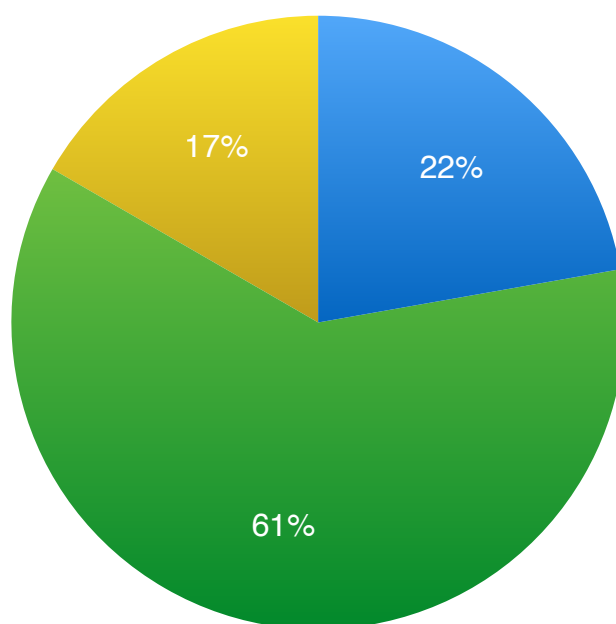
Potrzebę rozpoczęcia interwencji można zgłaszać telefonicznie, mailowo lub listownie. 16 klientów w maju 2017 roku preferowali tę pierwszą formę kontaktu. Interwencje były podejmowane z inicjatywy osoby kontaktującej się z Pogotowiem „Niebieska Linia” (44,44%) lub po wspólnym rozważeniu tej możliwości z konsultantem (38,88%). W uzasadnionych przypadkach (np. gdy zagrożone jest czyjeś życie) interwencja jest również rozpoczynana w wyniku samodzielnie podjętej decyzji dyżurującego. W analizowanym okresie taka sytuacja miała miejsce trzy razy (16,66%).

Interwencja może zostać podjęta w wyniku zgłoszenia się osoby doznającej przemocy, jednak dużą rolę odgrywają również świadkowie. W maju 2017 roku większość interwencji była możliwych właśnie dzięki informacjom uzyskanym od świadków. Zachęcamy do kontaktu osoby, które w swoim otoczeniu obserwują niepokojące sygnały.

W maju 2017 roku Pogotowie „Niebieska Linia” podejmowało działania w sprawie pokrzywdzonych z terenu całego kraju. Interwencje dotyczyły zazwyczaj więcej niż jednego

● ofiara      ● świadek      ● inne

Interwencje MAJ 2017: osoba zgłaszająca

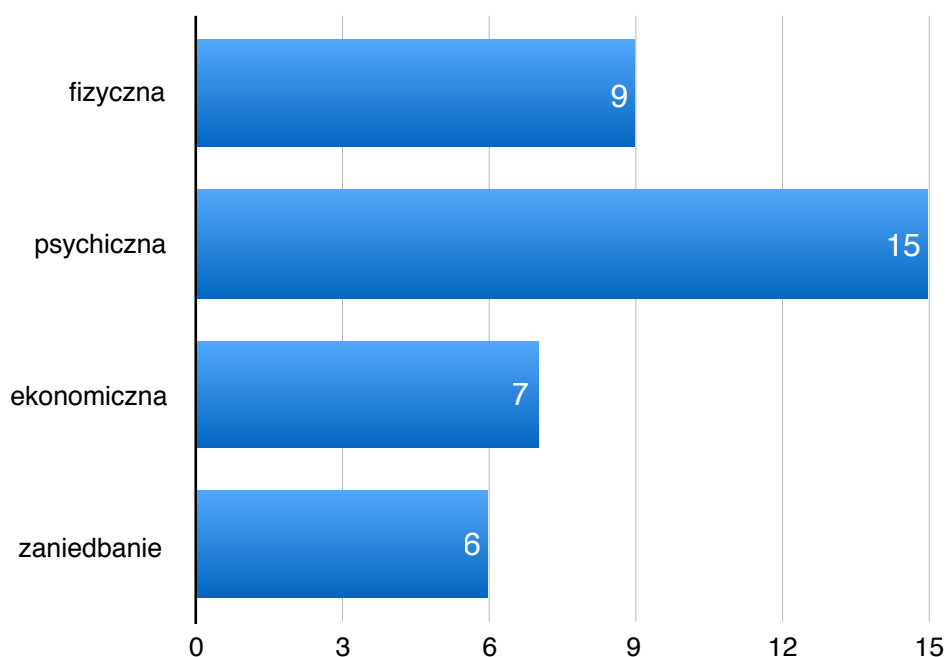


rodzaju przemocy; przemocy psychicznej towarzyszyła najczęściej fizyczna, ekonomiczna lub zaniedbanie.

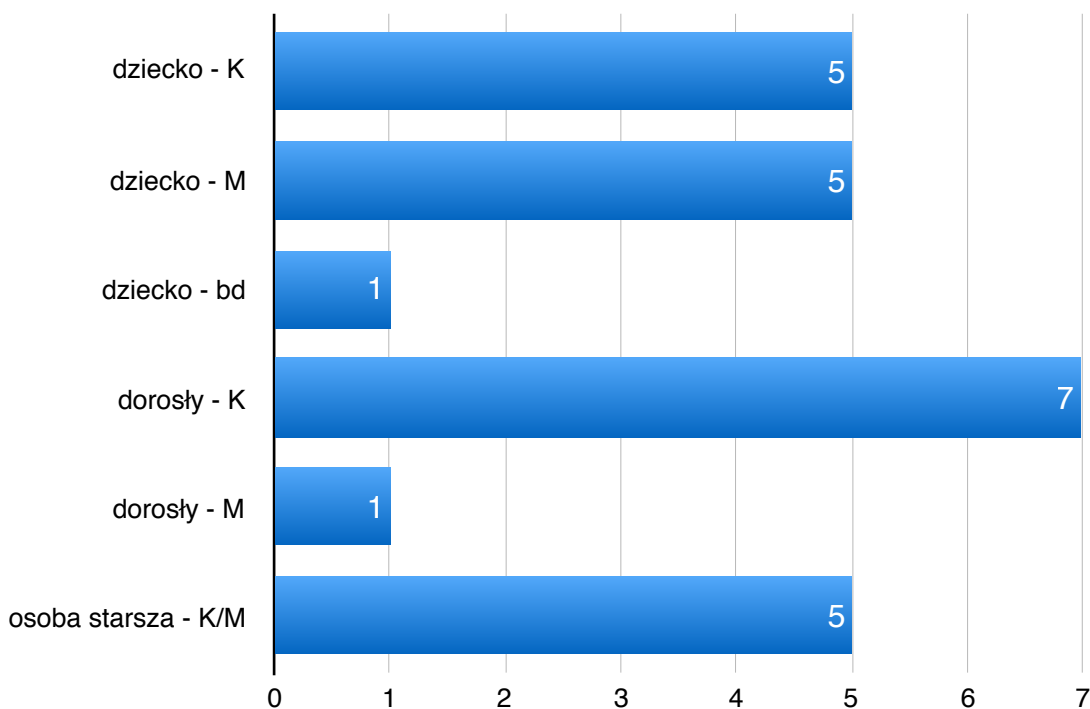
W rozpatrywanych sprawach osobami doświadczającymi przemocy były przeważnie dzieci. Spośród osób dorosłych interwencje podejmowano szczególnie często wobec krzywdzenia kobiet.

W zależności od konkretnej sytuacji Pogotowie „Niebieska Linia” stosuje zindywidualizowane procedury. Jak wynika z analizy zebranych danych w maju 2017 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” w większości przypadków podejmowali działania mające na celu powiadomienie służb o zaistniałej sytuacji oraz przekazanie im nowych

Interwencje MAJ 2017: rodzaj doświadczanej przemocy

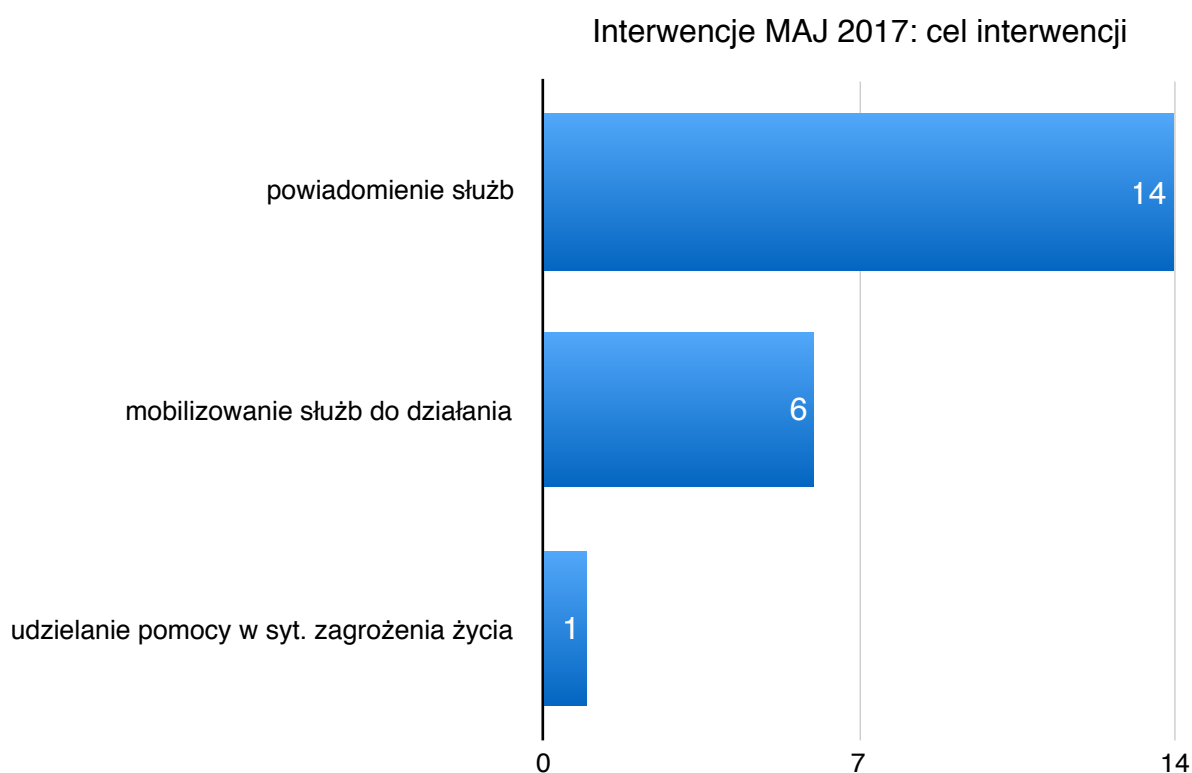


Interwencje MAJ 2017: kim jest osoba krzywdzona



informacji o sprawie. 28,57% interwencji koncentrowało się na doprowadzeniu do aktywniejszej postawy przedstawicieli miejscowych instytucji.

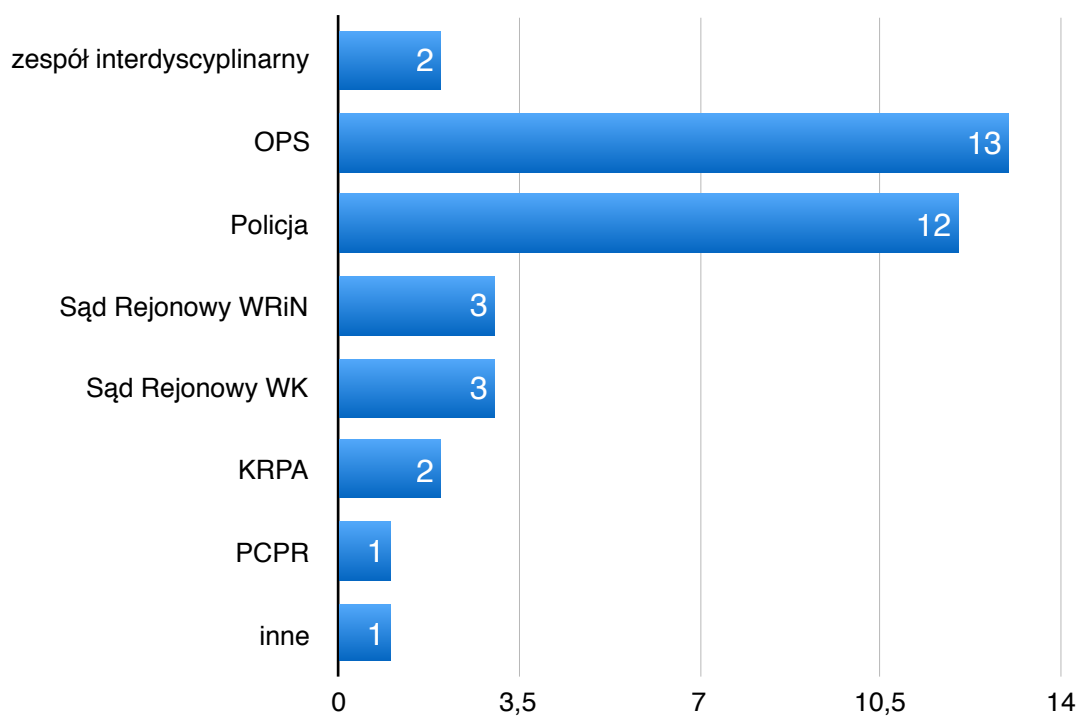
Konsultant każdorazowo podejmuje również decyzję odnośnie tego, z którymi służbami powinien się skontaktować w ramach danej interwencji. Jak wynika z wykresu, w maju 2017 roku w większości wypadków powiadomiony został ośrodek pomocy społecznej i policja. W zależności od sytuacji kontakt może być nawiązany z kilkoma instytucjami lub wielokrotnie z tą samą. Pewna część interwencji wymagała nawiązania współpracy z sądem rejonowym. Dwa razy o podjęcie działań był też proszony zespół interdyscyplinarny



pracujący w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej.

Pogotowie „Niebieska Linia” podejmuje interwencje szczególnie w przypadkach, w których osoba doznająca przemocy ma ograniczone możliwości samodzielnego poradzenia sobie w trudnej sytuacji z uwagi np. na niepełnosprawność lub zamieszkanie w miejscu izolowanym, gdzie trudno o naturalną sieć wsparcia. Wykres przedstawia odnotowaną w maju 2017 roku częstotliwość występowania różnych czynników zagrożenia wśród osób, w interesie których prowadzona była interwencja. Jak można zauważyć, podstawowymi okolicznościami, które sprawiały, że potrzebna okazywała się pomoc z zewnątrz były wiek osoby krzywdzonej i powtarzalność przemocy. Zarówno osoby starsze, jak i dzieci nie są na tyle samodzielne, aby własnymi siłami uporać się z problemem. Niepokojącym sygnałem skłaniającym do podjęcia działań były też groźby wysuwane przez osobę stosującą przemoc i nadużywanie przez nią alkoholu. Analizując dane zebrane w maju 2017 roku można

Interwencje MAJ 2017: adresaci interwencji



stwierdzić, że niekiedy zdarza się współwystępowanie dwóch lub więcej czynników zagrożenia.

Interwencje MAJ 2017: rodzaje czynników zagrożenia

